

Áhrif kyngervis og stéttar á mótun sjálfsmyndar ungs fólks á Íslandi

Ör-kynning á doktorsverkefni

Ásta Jóhannsdóttir

Doktorsnemi í Félagsfræði

Bakgrunnur rannsóknar

- Viðtöl við ungt fólk í ólíkum hverfum borgarinnar
- Efra Breiðholt og vesturbærinn
- Konur og karlar á aldrinum 18-25
- Upplifun þeirra og viðhorf til kvenleika og karlmennsku (meðal annars)

Rannsóknarspurningar

- Hver er félagsleg merking kvenleika og karlmennsku?
- Er sú merking mismunandi eftir stétt?
- Hver er upplifun ungs fólks af væntingum samfélagsins til þess?
- Hvaða áhrif hefur það á sjálfsmynd og sjálfsmyndarmótun þeirra?
- Finnur ungt fólk fyrir þrýstingi vegna væntinga eða finnur það fyrir væntingum um ákveðna hegðun?
- Eru þessar væntingar ólíkar eftir kyni og stétt einstaklingsins?

Helstu þemu

- Stétt
  - Gildi, virði, tilfinningar
- Líkaminn
  - Stjórnun og ögun
  - líkaminn sem aðgreining á milli kynja
  - kynverund
- Ögrun
  - Hefðbundnum kynhlutverkum ögrað
- Íhaldssemi
  - Haldið í hefðir og venjur
- Frjálst val
  - Formgerð og gerendahæfni

Kvenleiki – sögulegt samhengi

- Góð og hrein – sjálfsfórn
- Viðkvæmni - Umhyggjusemi
- Siðferðilega æðri karli
- Móðir
- Húsmóðir
- Eiginkona

Kvenleiki í dag?

- Hegðun
  - Ekki prumpa og ropa
  - Vera blíð – ekki vera frekja
  - Ekki vera lauslát
  - Sterk en viðkvæm
- Útlit
  - Klæða sig fallega og sýna kvenlegar línur
  - Vera sæt – ekki lessa
  - Helst ekki kynfærahár

Karlmennska – sögulegt samhengi

- Sterkur
- Stöðugur – fullkomin sjálfstjórn
- Ekki gráta
- Sjálfstæði
- Hugrekki
- Virkni
- Vinnusemi

Karlmennska í dag?

- Hegðun
  - Ekki vinna kvenmannsstörf
  - Ekki vera kelling...
  - Umhyggjusamur faðir
- Útlit
  - Vera hávaxinn
  - Sterkur
  - Í góðu formi en ekki of massaður
  - Snyrta líkamshár – skegg samt í tísku

Hvít drasl, innflytjendur og sóun á útsýni

- „Fleiri Breiðholtsbúar þurfa geðhjálp“
- „Handtökur í Breiðholti“
- „Atvinnuleysið mælist mest í Efra-Breiðholti“
- „Fjölskylduhjálp flytur í Breiðholtið“

- „Gettó eða gæðahverfi?“
  - Umfjöllun Fréttablaðsins í vor

Tilfinningar: ný nálgun til að ræða stétt?

- Ótti, ógeð, fyrirlitning, skömm
- Einstæðar mæður, félagslegar íbúðir, innflytjendur, auðnuleysingjar, lágstétt... osfrv.
- Affect – Tilfinning

Samantekt

- Margt sem hefur breyst varðandi kynhlutverk – en samt ekki.
- Margt sem viðheldur sér og endurskapast í gegnum samskipti kynjanna. Hlutverk sem líkamnast í okkur og verða okkur eðlileg.
- Mikilvægi þess að skoða upplifun fólks á stéttarstöðu
- Vandkvæði sem fylgja því að tala um stétt á Íslandi
- Tilfinningar, gildi og virði